

De AU-missie

Naar D

L. Polman

**Gejuich op hoog niveau!
De waarnemersmissie van
de Afrikaanse Unie (AU)
in het Sudanese Darfur
wordt uitgebreid van de
huidige 3300 naar 7700
troepen in september en
daarmee zal de veiligheid
van het geterroriseerde
Darfurse volk eindelijk
verzekerd zijn.**

Onze ontwikkelingsminister Van Ardenne zegt het, VN-leider Kofi Annan zegt het ook, de EU en de NAVO onderstrepen het met hun feestelijke toezeggingen voor logistieke steun aan de uitbreiding. Nederland legt € 5 miljoen bovenop de € 30 miljoen die er namens ons voor hulp in Darfur al lagen en doet er bovendien vier stuks (militaire) waarnemers voor de AU-missie bij.

Gaat het Darfurse volk thans in polonaise door de kampen? Welnee. De gedachte dat missievergroting een grotere veiligheid ten gevolge zou hebben, is een illusie. De Sudanese regering, beul van de Darfurianen, kan gewoon blijven doen waar ze zin in heeft.

De Amerikaanse marinier Brian Steidle ging de vier Nederlandse waarnemers vóór in Darfur. Zes maanden lang was hij door de NAVO aan de AU-missie uitgeleend. In een Amerikaans radioprogramma beschreef hij wat hij tijdens zijn *tour of duty* had gezien: platgebrande dorpen, gemolesteerde vrouwen, mannen die waren gecastreerd of wier oogballen waren uitgestoken, kinderen die levend in vuren waren gegooid. Hij zag ook de schuldigen: 'Sudanese regerings-

troepen, geholpen door Arabische militia'.

De vraag van de radio-interviewer die volgde was zó logisch, dat ze klonk als een mededeling. 'Uw voornaamste taak was dus een einde te maken aan die slachtingen.'

'Nee, nee!' protesteerde Steidle. 'Dat was mijn taak helemaal niet! De AU-missie is in Darfur alleen maar om te observeren wat er gebeurt en daar rapporten over te schrijven en foto's van te nemen.'

Aan dat malle mandaat verandert door de uitbreiding van de missie geen letter.

De Afrikaanse Unie opereert precies zoals de Verenigde Naties, met naast programma's voor economische en sociale ontwikkeling van de lidstaten, ook een departement voor vrede en veiligheid en een Handvest dat de soevereine lidstaten toestaat om te doen wat ze willen als ze het maar op eigen grondgebied doen en de buurlanden er niet mee lastigvallen.

We zien de AU-manshappen niet in Darfur omdat ze zich met geweld toegang hebben verschaft, maar omdat de soevereine Sudanese regering het goed vond dat ze kwamen. De AU-missie is slechts te gast.

in Darfur

in Darfur, of juist niet?

In het AU-mandaat staat dan ook nergens 'Maak Een Einde Aan De Slachtpartijen'. De missie mag uitsluitend toezien op naleving van het staakt-het-vuren. Bescherming van de bevolking is en blijft de verantwoordelijkheid van de Sudanese overheid. De waarnemersmissie is dientengevolge een wassen neus.

Waar doet de constructie aan denken? Juist! Bosnië, precies tien jaar geleden. De Bosniërs werd wijs-gemaakt dat de aanwezigheid van buitenlandse troepen bevordelijk voor hun veiligheid zou zijn. Dat bleek bluf toen de wond in Bosnië openscheurde en de buitenlandse troepen op zijn best een leukoplastje in de aanbieding bleken te hebben, zeker geen ingrijpen.

'Drie kilometer verderop verbrandden ze een dorp,' vertelde een oude vrouw in Darfur. 'De AU zag de Arabieren komen, maar deed niets om ze tegen te houden. Ze beloofden wel een rapport te zullen schrijven.' Moge de goden het verhoeden, maar als de vier Onze Jongens die wij als waarnemers op Darfur gaan afsturen, straks ook gedwongen toekijken als onder hun neuzen een dorp wordt uitgemoord, moeten we niet zeuren.

Met een waarnemersmandaat immers sturen wij ze op pad.

Meedoen aan de AU-missie is een gemiste kans. Waarin ons landje groots zou kunnen zijn, is niet in de uitzending van vier machteloze militaire rapporteurs. Als ervaringsdeskundigen in militaire missies met waardeloze waarnemersmandaten zouden we in Darfur juist niet moeten meedoen. 'Bel maar als er een zinvol mandaat is, waarmee we de Darfurianen écht mogen beschermen', zouden we kunnen zeggen.

En intussen gaan we dan elders lekker mensenlevens redden, in landjes waar nog veel meer mensen doodgaan dan in Darfur en die door de collega-donorlanden genegeerd worden, omdat die het in Darfur al te druk hebben. We kunnen bijvoorbeeld Patrick Cammaert gaan helpen, de *Deputy Force Commander* van de VN-missie in D.R. Congo. Generaal Cammaert zou nog harder aan de weg kunnen timmeren met een bataljonnetje goed uitgeruste Nederlanders als aanvulling op zijn macht van Afrikaanse en Aziatische blauwhelmen.

Darfur zal de geschiedenis ingaan als weer zo'n plek waar de internationale gemeenschap faalde in de bescherming van onschuldigen. Nederland zou op zoveel plekken in de wereld humanitair kunnen schitteren, maar uitgerekend niét in Darfur.

BERICHT UIT AFRIKA